Profesūros namo istorija

R.Pavilionis pasakojo, kad namas, kuriame jis įsikūręs, statytas dar lenkų okupacijos laikais. Rektorius teigė, kad šis pastatas buvo projektuotas kaip profesorių namas su Observatorijos katedra tarp dviejų fligelių. Abiejuose fligeliuose buvo įrengti šeši butai.

Tame bute, kurį privatizavo R.Pavilionis, beveik 20 metų nebuvo gyvenama. Pasak rektoriaus, šis butas buvo paverstas ir sandėliu, ir laboratorija, kartkartėmis be Universiteto tarybos leidimo į jį buvo įkeldinamos šeimos. Kadaise jame gyveno buvęs Vilniaus universiteto rektorius profesorius Z.Žemaitis, kita profesūra, aktorius J.Kanopka.

Dabar, pasak R.Pavilionio, šiame pastate gyvena buvusių profesorių arba jų palikuonių šeimos. kam skiria, yra absoliuciai jo reikalas. Lygiai tokius pat patarimus, tokias pat paslaugas aš esu teikęs dešimčiai mūsų profesorių", – teigė R.Pavilionis.

Pasiteiravus, ar tokiu atveju negalimi piktnaudžiavimai, nes Universitetui yra skiriamos iš mokesčių mokėtojų surinktos lėšos, rektorius sakė, jog lėšos skiriamos ne tik iš valstybės biudžeto. Apie 20 proc. reikiamų lėšų Universitetas užsidirba rengdamas konferencijas, nuomodamas patalpas. „Šiandien iš biudžeto mes kaip tik negauname trijų su puse milijono litų. O kuo mokesčių mokėtojai gali būti nuskriausti dėl šio buto?" – stebėjosi R.Pavilionis.

Paklausus, jei jis privatizavo butą, tai kas gali garantuoti, kad jo įpėdinis ar kitas Universiteto vadovas nesugalvos privatizuoti dalį Universiteto, rektorius teigė, kad jie gali zinėjasi rektorius, R.Pavilionis sakė, kad šiuo automobiliu naudojasi ir administracija, jo reikalų valdytojas.

Paklaustas, kokiais metais pagamintas šis VAZ-2104, rektorius vėl patarė kreiptis į Valstybės kontrolės departamentą. Jis stebėjosi, kodėl „Lietuvos rytą" tai domina. R.Pavilionis teigė, kad automobilis buvo įsigytas ne iš biudžeto, o iš tų lėšų, kurias Universitetas pats užsidirbo. Pasiteiravus, gal už tą pačią sumą būtų buvę galima įsigyti geresnę mašiną negu rektoriaus, R.Pavilionis atsakė, kad tą reikalą sprendė Universiteto ūkio skyrius.

Geriau pulti negu gintis

R.Pavilionis sakė, kad nors ir labai gerbia „Lietuvos rytą", kuris rašo tiesą apie Lietuvos gyvenimą, tačiau yra įsitikinęs, kad domėjimasis šia istorija yra kažkieno užsakymas. „Kai

Pagal sudarytą metų planą tikrintas buvo ne tik Vilniaus, bet ir Vilniaus technikos universitetas. Savo eilės laukia dar kelios aukštosios mokyklos, nes seniai buvo domėtasi, kaip jose panaudojamos biudžeto lėšos ir valstybės turtas. Didžiausias aukštąsias mokyklas dar praėjusiais metais buvo prašęs patikrinti ir Seimo Mokslo ir švietimo komitetas.

„Rektorius turbūt dalyvauja politinėje veikloje, tai ir galvoja, kad politiniai oponentai prieš jį ką nors rengia. Bet mes į tai nekreipiame dėmesio. Mūsų principas kategoriškas – jokios politikos", – teigė V.Kundrotas.

Apie Vilniaus universiteto patikrinimo išvadas valstybės kontrolierius kol kas nenorėjo kalbėti, nes surinktą medžiagą dar turi peržiūrėti ir įvertinti departamento juristai.

Pasibaigė forumas

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA). Sekmadienį sostinės „Villon" viešbutyje pasibaigusio antrojo pasaulio parlamentarų suvažiavimo „Tibetas: gelbėkime tautą nuo sunaikinimo" dalyviai nutarė sudaryti tarptautinę delegaciją, kuri vyks į Tibetą, Kinijos sotinę Pekiną bei Indijos Dharamsalos miestą, kuriame reziduoja XIV Tibeto Dalai Lama. Ten nuvykę parlamentarai iš arčiau susipažins su tibetiečių padėtimi tėvynėje bei tremtyje ir mėgins derėtis, kad Tibetui būtų besąlygiškai grąžinta nepriklausomybė.

Tris dienas vykusio suvažiavimo dalyvių priimtoje rezoliucijoje apžvelgiama padėtis Tibete, Kinija raginama laikytis žmogaus teisių šioje valstybėje, kitos pasaulio šalys skatinamos paremti okupuotą Tibetą, o Jungtinių Tautų organizacijai siūloma atkurti Dekolonizacijos komitetą, kuris galėtų padėti siekiant Tibeto nepriklausomybės.

Antrajame Tibetui skirtame suvažiavime dalyvavo apie 80 parlamentarų iš daugiau kaip dvidešimties valstybių.

Poezija kiekvieną pavasarį sugrįžta į žmonių širdis

Daiva RINKEVIČIŪTĖ

J.Naujalio „Svajonės" melodija, kurią griežė M.K.Čiurlionio kvartetas, buvo pradėtas paskutinysis

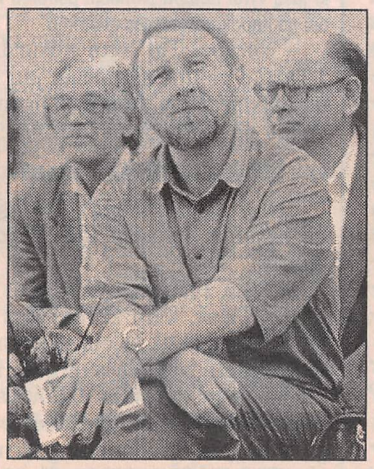

Vakar vakare Vilniaus universiteto Sarbieviuso kiemelyje pirmasis buvo pagerbtas šių metų „Poezijos pavasario" laureatas D.Kajokas. J.Staselio nuotr.

trisdešimt pirmojo „Poezijos pavasario'95" vakaras Vilniaus universiteto Sarbieviuso kiemelyje. Nuo antradienio – gegužės 23-iosios keliolikoje Lietuvos miestų ir miestelių įvyko 40 literatūrinių susitikimų ir vakarų. Lietuvos kolegų pagerbti šventės proga atvyko svečių iš 9 pasaulio valstybių.

Vakarykščio vakaro vedėjas Juozas Šalkauskas pirmiausia paskelbė šių metų „Poezijos pavasario" laureatą – poetą Donaldą Kajoką, kuris gausybei žiūrovų perskaitė tris trumpus eilėraščius. Geriausių Lietuvos literatų atėjo pagerbti ir šalies Prezidentas Algirdas Brazauskas.

Baigiamojo vakaro metu buvo paskelbti ir kiti šventės laureatai. Literatūros almanacho „Nemunas" prizą už geriausią metų debiutą pelnė Artūras Valionis. Sostinės „Vartų" galerija už geriausius vertimus apdovanojo poetą Vytautą Bložę. Moksleivių skaitymų laureatu tapo Marius Burokas. Trečiadienio „Nakties skaitymų" geriausiais paskelbti Jolanta Sereikaitė bei Raimondas Dambrauskas, o žaismingiausiu nakties poetu tapo Kęstutis Navakas. Geriausia skaitovė – aktorė Regina Pauliukaitytė. Už pasaulio poezijos vertimus į lietuvių kalbą apdovanojimą pelnė JAV lietuvis Jonas Zdanys. Jis į šventę atvykti negalėjo.

Be laureatų, vakare skambėjo ir svečių eilės, skaitomos vokiečių, suomių, danų, latvių ir gruzinų kalbomis.

Savo naujausius kūrinius pristatė poetai Judita Vaičiūnaitė, Aidas Marčėnas, Lidija Šimkutė iš Australijos, Alfredas Franckaitis iš Vokietijos, Jonas Strielkūnas, Kazys Bradūnas. Vakare dalyvavo aktorius Laimonas Noreika.

„Kuo įsiminė šis – trisdešimt pirmasis „Poezijos pavasaris?" – pasiteiravau Rašytojų sąjungos pirmininko Valentino Sventicko, kuris šventėje dalyvauja jau keliolika metų. Jis, kiek pamąstęs, atsakė: „Puikiu oru ir tuo, kad poezija vėl sugrįžo į žmonių širdis."

tuvininkams, išsibarsčiusiems po įvairias pasaulio šalis.

Bendrija siekia, kad į tėviškę būtų pargabenti kitose šalyse palaidotų Lietuvai nusipelniusių žmonių palaikai. Praėjusiais metais įvykdytas paskutinysis profesoriaus Viliaus Gaigalaičio noras sugrįžti amžinojo poilsio į tėvų žemę. V.Gaigalaitis penkiolika metų Prūsijos seime atstovavo Klaipėdos kraštui ir Šilutės apskričiai, vadovavo „Sandoros" draugijai. Bendrija prisidėjo, kad į tėvų žemę sugrįžtų Vydūno, K.Jankaus palaikai. 1989 metais Agluonėnuose pradėtas sodinti ąžuolynas šio krašto garbingų žmonių atminimui.

V.Pėteraitis papasakojo apie JAV ir Kanadoje gyvenančių Klaipėdos krašto išeivių remiamą „Mažosios Lietuvos fondą", kuris padeda leisti knygas apie šį kraštą. Iš spaudos jau išėjo šeši leidiniai, leidžiami dar penki. Šiemet turėtų pasirodyti M.Purvino knyga apie Klaipėdos krašto lietuvių mokyklas, ruošiama D.Kauno „Mažoji Lietuva".

Architektas M.Purvinas teigė, kad jau nebetoli ta diena, kai sunyks ar bus nugriautas paskutinis šiam kraštui būdingas pastatas, o Mažosios Lietuvos kultūros paveldo išsaugojimas nedaug kam rūpi. Kaip teigiamus pavyzdžius jis paminėjo Šilalės rajono kultūros skyrių, remiantį senųjų kaimų istorinius tyrinėjimus, Klaipėdos rajono vadovus, siekiančius užfiksuoti turtingą Priekulės istoriją.

Suvažiavimo nariai nutarė kreiptis į Seimą, kad būtų atsižvelgta į išskirtinę Klaipėdos krašto gyventojų, priverstų iš savo gimtųjų vietų išvykti į Vokietiją, situaciją, rengiant Pilietybės įstatymo pataisas, sieks, kad nacių į Vokietiją išvežti asmenys būtų prilyginti tremtiniams. Buvo priimtos rezoliucijos dėl Rambyno kalno ir Bitėnų kaimo paskelbimo gamtos, istorijos ir kultūros paminklu, dėl beatodairiško kultūros paveldo naikinimo Kuršių nerijoje.

Atsistoję ir susikibę rankomis lietuvininkai suvažiavimą baigė giesme „Taigi imk mano ranką".

Prašantis paramos mokslui rektorius nepamiršta savęs

Atkelta iš 1 p.

„Mano paties prašymu buvo sudaryta speciali teisininkų komisija, kuri tą išsiaiškino", – sakė jis.

Rektorius tvirtino, kad visa tai užfiksuota dokumentuose, bet jis nesiruošęs „Lietuvos ryto" žurnalistui jų ieškoti, kadangi tuos pačius klausimus 5 ar 6 kartus jam neseniai uždavinėjo Valstybės kontrolės departamento pareigūnai. Todėl R.Pavilionis ir patarė kreiptis į šį departamentą.

Žadėjo neprivatizuoti

Minėtas Vilniaus universiteto senato narys „Lietuvos rytui" teigė, kad R.Pavilionis Universiteto tarybos posėdyje buvo pažadėjęs jam skirto buto neprivatizuoti.

„Taip, vienu metu aš pasakiau, kad kol juridiškai neišsiaiškinsiu visų galimybių, kol žmonės, kurie gyvena tame name, taip pat neišsiaiškins, kokias jie teises turi, aš jokiu būdu nesiimsiu iniciatyvos privatizuoti šito buto. Tuomet aš sakiau – „neketinu, dabar neketinu". Praėjo laiko, aš išsiaiškinau daugelį dalykų ir supratau, kad ir Universiteto senatas, ir taryba nemano, kad aš elgiuosi neteisingai", – kalbėjo rektorius.

R.Pavilionis tvirtino, kad butą Universiteto pastate jis privatizavo paskutinis iš ten gyvenančių žmonių. Ir mokėjęs už jį pagal tuo metu galiojusius tarifus.

Jis sakė, jog Universitete iš viso privatizuota apie 130 butų, o kai kurie iš jų yra ne prastesni už rektoriaus. Todėl R.Pavilionis stebėjosi, kodėl „Lietuvos rytas", pavyzdžiui, nesidomi jo artimiausio kaimyno, buvusio Universiteto prorektoriaus ūkio reikalams, buto privatizavimo istorija.

Profesūros namo istorija

Kai kurie tų žmonių nebedirba Universitete. „O ta patalpa, kuri buvo skirta mokslui ir tyrimams, tame pastate ir liko", – pasakojo R.Pavilionis.

Rektorius įsitikinęs, kad Universiteto profesoriai turėtų gyventi Universiteto patalpose. Tai esanti sena Universiteto tradicija. „Ten, kur įsikuria profesūra, ten sukuriama normali aplinka", – teigė jis

Pasak R.Pavilionio, aplink tą pastatą, kuriame dabar jis gyvena, prieš penkerius metus buvusios džiunglės, o ir patį pastatą reikėję žūtbūt sutvarkyti. „Jeigu aš ten nebūčiau atsiradęs, atvirai šnekant, ten ir šiandien nieks nebūtų pajudėję rimčiau", – teigė rektorius. R.Pavilionis prašė įsidėmėti, jog už savo lėšas jis suremontavo net tik butą, bet ir dalį observatorijos.

Kasta rūpinasi savais

R.Pavilionis pasakojo, kad anksčiau gyveno 49 kvadratinių metrų bute, kuriame turėjo 6 kvadratinių metrų darbo kambarį. „Man šito nebepakanka", – teigė rektorius. Jis mano, kad yra vertas gyventi tokiame bute, nes Universitete dirba jau 30 metų, o būdamas rektorius iš valdžios Universitetui grąžinęs dešimtis tūkstančių kvadratinių metrų. Be to, dar tikisi atgauti anksčiau Universitetui priklausiusias patalpas Vilniaus senamiestyje.

R.Pavilionis sakė skatinęs ir skatinsiąs, kad profesoriai gyventų padoriai. Jis mano, kad profesoriai verti turėti 20 ar 50 metrų didesnius butus nei verslininkai ar valstybės pareigūnai.

„Universitete žmonės stengiasi rūpintis vieni kitais. Ir aš nematau čia jokio kriminalo, kad senatas tuomet pasirūpino šituo reikalu. Universitetas turi autonomiją, ką ir

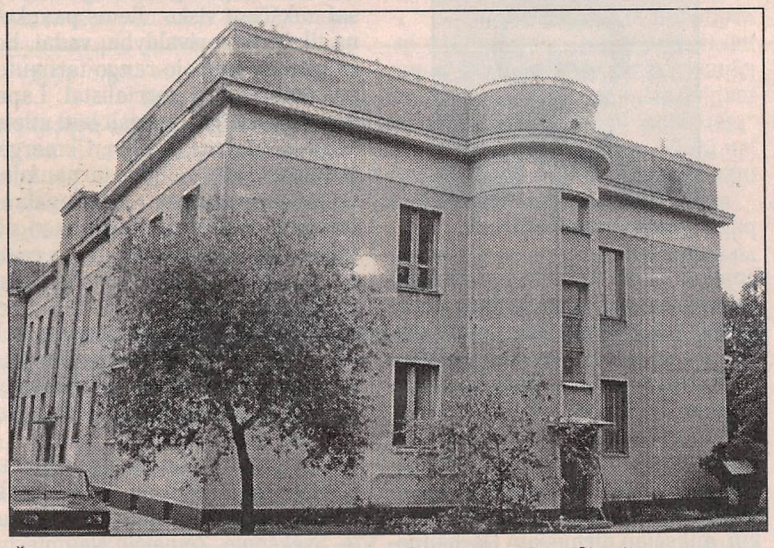

Šiame Universiteto name įsikūręs rektorius R.Pavilionis. V.Ščiavinsko nuotr.

privatizuoti tik butus. „Ir aš tikrai su tuo sutiksiu", – sakė jis.

Pats sau pardavė mašiną?

R.Pavilionis patvirtino, kad jis Universitetui pardavė savo asmeninį automobilį VAZ-2104. „O kas čia blogo? Aš juk nenusipirkau iš Universiteto", – stebėjosi rektorius.

Jis pasakojo, kad Universiteto autoūkis yra senas ir sulūžęs. R.Pavilionis prisiminė, jog kai kartą jam reikėjo pavėžėti vieno užsienio universiteto rektorių, jo senasis automobilis „Moskvič" nepajudėjo iš Universiteto kiemo. „Aš jį buvau įpratęs stumdyti, kad užsivestų", – sakė R.Pavilionis.

Tada rektorius pagalvojęs, kad nebegali garaže laikyti savo mašinos, kuri galėtų tarnauti Universitetui, net ir pasibaigus jo kadencijai. R.Pavilionis sakė, kad asmeninį automobilį Universitetui pardavė už 15 tūkst. litų. Pasiteiravus, ar juo va-

kuriems jūsų užsakytojų, matyt, nebuvo kitos progos atsikeršyti gerbiamam rektoriui, kaip surasti šitą niekingą istorijėlę ir iš jos padaryti didelį burbulą", – kalbėjo jis.

Rektorius įsitikinęs, kad ir Valstybės kontrolės departamento pareigūnai į Universitetą buvo atėję su specialia užduotimi. R.Pavilionis teigė, kad jis ypač neįtinkąs dabartinei valdžiai, kadangi pasisakė prieš partinių mokyklų diplomų pripažinimą. „Kaip tik tuo metu iškilo buto problema", – sakė jis.

Paprašytas pakomentuoti rektoriaus R.Pavilionio teiginį, kad Universiteto finansinės ir ūkinės veiklos patikrinimas buvo užsakytas politinių jėgų, valstybės kontrolierius V.Kundrotas nusijuokė. Jis tvirtino, kad Valstybės kontrolės departamentas tokių užsakymų nevykdo. Panašiai reaguojama po dažno kontrolierių patikrinimo, tai savotiška gynimosi taktika.

„Gervėčių" vakaronė

Vilnius, gegužės 28 d. (ELTA). Sostinėje šeštadienį įvyko tautiečių, gimusių Rytų Lietuvos etninėse žemėse, „Gervėčių" klubo visuotinis susirinkimas-vakaronė.

Klubo pirmininkas Alfonsas Augulis priminė, kad „šis susitikimas dėl objektyvių priežasčių buvo atidėtas, bet vis dėlto klubas pirmasis Lietuvoje 1988 metais suvienijo tautiečius". A.Augulis taip pat sakė, kad Vyriausybei, Seimui, įvairioms ministerijoms ir žinyboms buvo išsiuntinėta daugiau nei 300 įvairiausių pageidavimų ir prašymų, tačiau reaguojama labai vangiai. „Gervėčių" klubo pirmininkas priminė, kad Baltarusijos ekonominė ir politinė krizė labai skaudžiai atsiliepė Gervėčių krašto žmonėms, ypač lietuviams. Anot jo, vienintelė galimybė padėti šiam kraštui išlikti lietuvišku – Gervėčių krašto lietuvių kultūros ir švietimo centras.

Tarėsi lietuvininkai

Aušra PILAITIENĖ

Šeštadienį Klaipėdoje įvyko septintasis lietuvininkų bendrijos „Mažoji Lietuva" suvažiavimas. Jame dalyvavo beveik du šimtai bendrijos narių iš Klaipėdos, Šilutės, Tauragės ir kitų apylinkių, svečiai iš Vokietijos, JAV, Kanados.

Apytiksliais apskaičiavimais, Lietuvoje beliko pora tūkstančių žmonių, laikančių save lietuvininkais, kilusių iš senųjų Klaipėdos krašto ir Mažosios Lietuvos vietovių. Seimelio pirmininkas Viktoras Pėteraitis pabrėžė, kad Lietuvininkų bendrija – visuomeninė kultūrinė organizacija, nekelianti politinio atspalvio problemų, jos pagrindinis tikslas – išsaugoti Prūsijos lietuvių istorinę atmintį, šio krašto specifiką, puoselėti kultūrą, papročius, tradicijas ir svarbiausia – padėti bendrauti lie-